

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการจัดหาพัสดุภาครัฐ โดยวิธีประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุภาครัฐของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ จำนวน 253 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ANOVA และวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Scheffe Analysis การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานทั่วไปของการจัดหาพัสดุของหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ระบบ 3-4 เดือน โดยมีจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่หน่วยงานมีใช้ในการจัดหาพัสดุ 3-5 เครื่อง ซึ่งซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการดำเนินงานจัดหามาโดยผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลระบบ Hardware and Software ประมาณ 2 คน หน่วยงานภาครัฐมีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการโดยวิธี e-Auction ประเภทครุภัณฑ์บ่อยที่สุด จำนวนครั้งที่หน่วยงานได้จัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในด้านการจัดหาพัสดุโดยวิธี e-Auction ที่ผ่านมามีเพียง 1 ครั้ง และหน่วยงานได้เตรียมงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อรองรับระบบการจัดหาพัสดุโดยวิธี e-Auction ต่ำกว่า 20,000 บาท ความถี่ในการจัดหาพัสดุโดยวิธี e-Auction โดยเฉลี่ยต่ำกว่า 3 ครั้งต่อเดือน โดยระยะเวลารวมนับแต่วันเริ่มจัดซื้อจัดจ้างจนได้รับสินค้าหรือบริการเฉลี่ยมากกว่า 30 วันต่อครั้ง มีเหตุผลส่วนใหญ่ในการจัดหาพัสดุโดยวิธี e-Auction คือ วัสดุ/ครุภัณฑ์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งการนำระบบการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธี e-Auction มาใช้ส่วนใหญ่ไม่เคยผิดพลาดในเรื่องการสั่งซื้อวัสดุ/ครุภัณฑ์ มีจำนวนผู้ค้าที่ผ่านการคัดเลือกเข้ามาเสนอราคาโดยเฉลี่ย 2-4 ราย โดยมีสาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้ผู้ค้าไม่ผ่านการคัดเลือกทางเทคนิคเนื่องจากขาดคุณสมบัติเบื้องต้นตามระเบียบของทางราชการ การจัดหาพัสดุโดยวิธี e-Auction มีประโยชน์ต่อหน่วยงานมากที่สุดคือการลดต้นทุนและประหยัดงบประมาณรายจ่าย ที่หน่วยงานประหยัดได้จากการจัดหาพัสดุดีเด่นร้อยละ 6-10 ทั้งนี้ จากการจัดหาพัสดุโดยวิธี e-Auction ส่วนใหญ่ไม่มีการขัดขวาง ปัญหาและความต้องการช่วยเหลือจากการจัดหาพัสดุภาครัฐโดยวิธีประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า ในด้านกฎระเบียบและขั้นตอนมีปัญหาเรื่องผู้ค้าผ่านการคัดเลือกเข้ามาเสนอราคามีน้อยราย หน่วยงานภาครัฐต้องการให้มีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ให้ทั่วถึง ในด้านผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ มีปัญหาเรื่องผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ หน่วยงานภาครัฐต้องการให้จัดหาบุคลากรที่เชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ดูแลระบบ ในด้านบุคลากรมีปัญหาเรื่อง บุคลากรไม่ยอมรับระบบ e-Auction หน่วยงานภาครัฐต้องการให้ออกระเบียบวิธีการปฏิบัติที่แน่นอนบังคับให้ใช้ ในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์มีปัญหาเรื่อง คอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ หน่วยงานภาครัฐต้องการให้เพิ่มประสิทธิภาพของ Server และในด้านระบบการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มีปัญหาเรื่อง ระบบการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่าย Lan ในองค์กรล่าช้า หน่วยงานภาครัฐต้องการให้นำระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมาใช้

สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความสำคัญของปัญหาจากการจัดหาพัสดุภาครัฐโดยวิธีประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน โดยส่วนราชการมีปัญหาในการจัดหาพัสดุโดยวิธีประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าหน่วยงานอื่นของรัฐ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน 3 ด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน 15 ข้อ การวิจัยครั้งนี้กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

As the Ministry of Finance has enforced that government agencies' procurements be conducted via e-auction from January 1, 2005 onward, this study was undertaken with the purpose to investigate e-auction procurement conditions, problems, and needs of government agencies. The population of the study was 253 procurement personnel in government agencies and enterprises. Questionnaires were used to collect the data. Percentage, arithmetic mean, standard deviation, ANOVA and Scheffe Analysis were employed to analyze.

With respect to the general conditions of e-auction procurement, it was found that most government agencies spent 3-4 months to prepare for the e-auction system. Software serving this purpose was obtained from the e-MarketPlace Service Provider. Two people were assigned to take care of the system. E-auction was mostly applied to hardware procurement. The budget for preparation of the system was less than 20,000 baht. An average of three procurements a month was undertaken. The process for obtaining the goods averagely took 30 days. Two to three traders got a chance to propose the price. The qualification of those who were not granted a chance did not meet the government's requirement. The e-auction procurement helped the government to reduce its budget for 6-10%. However, the problem related to illegal auction agreement among companies could not be solved.

The examination of the problems and needs in relation to e-auction revealed that there were few traders being able to enter auctions, the government agencies, therefore, wanted more public relations on this matter. The other problem found was that the personnel of the central market did not know how to use the machines much, so the ones with more expertise were needed. Another problem was that the government personnel did not accept e-auction system, so certain rules and regulations had to be issued and enforced so that all of them could follow. In addition, a problem concerning low capacity computers and servers was also found. This caused the delay of the Internet link. Hence higher capacity servers and high speed Internet were required.

The comparison of e-auction problems indicated as a whole that different government agencies and enterprises faced different problems. The government agencies encountered more problems than other government bodies. The by-aspect comparison of problems revealed difference in three aspects while the by-item yielded 15 items different. The statistical significance level of this study was set at .05.